

# ת"פ 43034/10/20 - מדינת ישראל - מע"מ אשדוד נגד י.מ. רצון בע"מ ח.פ. 514388230, משה רסון

בית משפט השלום באשדוד

ת"פ 43034-10-20 מע"מ אשדוד נ' י.מ. רצון בע"מ ח.פ. 514388230 ואח'  
תיק חיצוני: 65-12-0000-1

לפני כבוד השופט יהודה ליבליין  
המאשימה  
ע"י ב"כ עו"ד ס' עתאמנה  
נגד  
הנאשמים  
ע"י ב"כ עו"ד י' אביטן

מדינת ישראל - מע"מ אשדוד

1. י.מ. רצון בע"מ ח.פ. 514388230  
2. משה רסון

## החלטה

- נגד מר משה רצון (להלן - "הנאשם") וחברה בבעלותו חברת י.מ. רצון בע"מ (להלן - "הנאשמת"), הוגש כתב אישום שבו יוחסו להם, בין היתר, עבירות של ניכוי מס תשומות מבלי שיש בידיהם מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975, (להלן - "חוק מע"מ"), וכן עבירות של מסירת ידיעה כוזבת או מסירת דו"ח הכולל ידיעה כאמור.
  - במענה שנתנו הנאשמים לכתב האישום (ראו פרוטוקול הדיון מיום 05.10.2021), הודו הנאשמים, כי הוא הנאשם הוא המנהל והבעלים הרשום של הנאשמת בשנים 2010 - 2011, וכי הנאשמת הייתה חייבת בשנים אלה בהגשת דוחות מע"מ תקופתיים. מנגד, כפרו הנאשמים בכך שפעלו באופן שיטתי על מנת למסור דוחות מע"מ כוזבים, ובכלל זאת בעובדה שבדוחות המע"מ התקופתיים ביקשה הנאשמת לנכות מס תשומות באמצעות חשבוניות מס כוזבות של העוסקים המורשים "ווקס" ו-"ח.מ. מכשור פרויקטים בע"מ".
  - עם סיום פרשת התביעה, טענו הנאשמים, בהתבסס על הוראת סעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, כי אין עליהם להשיב לאשמה.
- נטען כי בחינת הראיות שהוצגו על ידי המאשימה, מעלה כי לא עלה בידה להראות, במידה הנדרשת בשלב זה של ההליך, כי החשבוניות של העוסקים המורשים "ווקס" ו-"ח.מ. מכשור פרויקטים בע"מ", הינן חשבוניות שהוצאו שלא כדין, והיות שכך לא הוכחה אשמתם בכל העבירות שיוחסו להם בכתב האישום, אשר מסתמכות על טענה זו.

## דין והכרעה

טענת אין להשיב לאשמה המסגרת הנורמטיבית

- על הבחינה שעל בית המשפט לבצע, עת נטענת בפניו בקשה, ולפיה "אין להשיב לאשמה", עמד בית המשפט העליון בע"פ 405/80 מדינת ישראל נ' שדמי, פ"ד לה(2) 757 (1981), בקובעו כך:  
"לדעתי, נתפס השופט המלומד לכלל טעות יסודית בעניין תפקידו של בית המשפט, כשהוא בוחר אחרי

סיום עדויות התביעה, אם האשמות הוכחו לכאורה, כאמור בסעיף 142 לחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965.

עוד זמן ניכר לפני חקיקת חוק סדר הדין הפלילי נפסקו הלכות ברורות בשאלה, מתי על בית המשפט לקבל את הטענה, שאין על הנאשם להשיב לאשמה. בע"פ 26/49 [1], בעמ' 420, צוטטו בהסכמה בעניין זה על-ידי השופט חשין דבריו של זקן השופטים smith- Gordon בע"פ 48/42 [4], שאמר:

**'מן ההכרח כי תהיינה ראיות להוכחת האשמה כפי שתוארה. ראיות אלה מותר שתהיינה קלושות או שההאשמה כוללת יסודות שלהוכחתם דרושות ראיות ניכרות, ובהעדר ראיות אלה אין על מה להשיב. לדוגמא: במקרה של גנבת חפצים, מן ההכרח, כי תהיינה הוכחות שהחפצים נגנבו, והוא הדין בתביעה על החזקת חפצם גנובים... אולם בשלב זה אין בית המשפט שוקל את העדויות או את מידת מהימנותם של העדים מגידי העדות; שיקוליו צריכים להיות מכוונים לשאלה: אם יש הוכחות כלשהן, ואם לאו; ובמלים 'הוכחות כלשהן' איני מתכוון לקורטוב של הוכחות. משום כך, ואם בית המשפט סבור, כי קיימות הוכחות באלה, או בנקודות חשובות אחרות, יש לדרוש מההגנה להשיב.'**

בפסק הדין המנחה בעניין זרקא (ע"פ 28/49 (2)) הסביר השופט אגרנט (כתוארו אז) את ההבדל בין 'חובת ההוכחה' ובין 'חובת הראיה'. בין היתר, מסביר השופט אגרנט (שם, בעמ' 525), שלאחר שהקטיגוריה הביאה הוכחות, אשר מספיקות לכאורה כדי ביסוס אשמה, והנאשם נמנע מלהביא מצדו עדות כל שהיא, עדיין אין פירושו של דבר, שבית המשפט חייב להרשיע את הנאשם, אלא אז 'חייב בית- המשפט לשקול את ההוכחות של הקטיגוריה, ועליו לעשות כן משתי הבחינות הבאות:

(א) בית-המשפט צריך לשאול את עצמו אם הוא מאמין לדברי העדות.

(ב) עליו לקבוע מה המשקל שיש לייחס למסיבות שהוכחו'

בהמשך אותו פסק-דין נאמר (בעמ' 526):

**'כאשר נמנע הנאשם מהמציא עדות כלשהי, לשם סתירת ההוכחות שהביאה הקטיגוריה והמספיקות לכאורה, יהיה גורלו תלוי, איפוא, במשקל אשר בית-המשפט עשוי לייחס לאותן ההוכחות, בשים לב למבחן הקובע, שעל הקטיגוריה להוכיח את האשמה במידה הנעלה מכל ספק. ברם, מבחינה מעשית, ברור הדבר כי ברוב המקרים של המקרים, בהם קיימים שני התנאים האמורים (הוכחה לכאורה מצד הקטיגוריה וחוסר עדות מצד הנאשם), לא תהיה בידי בית-המשפט ברירה אחרת - אם הוא מאמין לעדויות הקטיגוריה ומייחס להן את המשקל הראוי, ואם אינן מכילות רמז כלשהו לטובת הנאשם - אלא לפסוק לחובתו. לשון אחרת, כאשר הנאשם אינו משיב על ההוכחות 'לכאורה' שהגישה הקטיגוריה, עשויות אלה ליהפך - גם בלי להסיק משתיקת הנאשם מסקנה לרעתו - להוכחות המשכנעות במידה הנעלה מכל ספק.'**

יש לזכור, שדברים אלה נאמרו לפני חקיקת סעיף 145א לחוק סדר הדין הפלילי, לפיו 'הימנעות הנאשם מהעיד עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה וכן סיוע לראיות התביעה במקום שדרוש להן סיוע'....לאחרונה נדונה השאלה בדבר ראיות המספיקות כדי לדחות טענה, שאין להשיב על האשמה, בפסק-דין, שניתן מפי השופט שמגר בע"פ 732/76 [3]. את ההלכה בעניין זה מסכם השופט שמגר בזו הלשון, בעמ' 179 - 180:

'בית-המשפט לא יטה אוזן קשבת לטענה שלפיה אין להשיב לאשמה אם הובאו ראיות בסיסיות, אם כי

דלות, להוכחת יסודותיה של העבירה שפרטיה הובאו בכתב-האישום. ראיות בסיסיות לענין זה אין משמען כאמור ראיות שמשקלן והיקפן מאפשר הרשעה על אתר, אלא כדברי בית-המשפט העליון, ב-ע"פ 28/49 הנ"ל, ראיות במידה היוצרת אותה מערכת הוכחות ראשונית, המעבירה את הנטל של הבאת ראיות (להבדיל מנטל השכנוע) מן התביעה לנאשם. לענין משקלן של הראיות ובחינת אמינותן מן הראוי להוסיף, למען שלמות התמונה, כי ייתכנו נסיבות קיצוניות שבהן תעלה שאלה זו כבר בשלב הדיוני האמור: כן נקבע בשעתו, באנגליה, בגדר כלל של פרקטיקה (practice note), כי את הטענה אשר לפיה אין להשיב לאשמה ניתן להעלות, בעיקר, בהתקיים אחד משניים אלה: א. כאשר לא הובאה עדות כשלהי כדי להוכיח יסוד חיוני ומרכזי של האשמה, או ב. כאשר הסתבר בעליל, על פניו, כי כל הראיות שהובאו על-ידי התביעה הן כה בלתי-אמינות עד שאף ערכאה שיפוטית בת-דעת לא היתה מסתמכת עליהן ... אך מובן הוא כי נסיבות מן הסוג השני, שבהן יזקק בית-המשפט בשלב של תום פרשת-התביעה לענין האמינות, הן חריגות ומכאן גם שההזדמנויות אשר בהן ייעשה יישום מעשי של כלל הפרקטיקה הזו, יהיו נדירות.

במקרה דנא אין כל מקום לספק, שלא התקיים התנאי הנזכר לעיל, לפיו הראיות מטעם התביעה היו בעליל כה בלתי ראיות לאמון, ששום-בית-משפט לא היה סומך עליהן. נהפוך הוא, ניתן להגיד, שבשלב של הבאת ראיות התביעה לא הייתה כל מחלוקת של ממש לגבי העובדות העיקריות, שפורטו לעיל. לפיכך לא היה כל מקום, באותו שלב, לבחון את משקלן של הראיות ולהביע דעה כל שהיא על מהימנות העדים.

גם הסתמכותו של השופט המלומד על 'גירסת' המשיב לא הייתה במקומה. העובדות, שבהן הודה המשיב בהודעות במשטרה, יכולות לשמש בידי התביעה כראיות נגדו, אך הסברים שהוא נתן באותן הודעות אינם בבחינת גירסה, שעל בית המשפט לשקול את מהימנותה, אלא אם כן אמר הנאשם את הדברים בעדותו בבית המשפט, וכאמור, המשפט עוד לא הגיע לשלב זה. "[ההדגשות שלי - י.ל.]

בת"פ (י-ם) 167/03 **מדינת ישראל נ' כהן** (פורסם במאגרים משפטיים 10.10.2005) נקבע:

"בע"פ 732/76 מדינת ישראל נ' רפאל כחלון, פ"ד לב(1) 170 חזר בית המשפט העליון, השופט שמגר (כתוארו דאז), ואימץ ההלכה, בקובעו בעמודים 179-180 כהאי לישנא:

'בית-המשפט לא יטה אוזן קשבת לטענה שלפיה אין להשיב לאשמה אם הובאו ראיות בסיסיות, אם כי דלות, להוכחת יסודותיה של העבירה שפרטיה הובאו בכתב-האישום. ראיות בסיסיות לענין זה אין משמען כאמור ראיות שמשקלן והיקפן מאפשר הרשעה על אתר, אלא כדברי בית-המשפט העליון, ב-ע"פ 28/49 הנ"ל, ראיות במידה היוצרת אותה מערכת הוכחות ראשונית, המעבירה את הנטל של הבאת ראיות (להבדיל מנטל השכנוע) מן התביעה לנאשם.

...

**אין לדקדק בשלב דיוני זה כחוט השערה ולערוך בדיקה מסועפת כדי להסיק אם אכן הוכח לכאורה כל פרט שולי וכל יסוד מישני מאלה שהוזכרו באישום. די בכך שיהיו ראיות לכאורה לגבי היסודות המרכזיים של האישום** (ראה ע"פ 48/42 הנ"ל).

(ראו גם: ע"פ 405/80 מדינת ישראל נ' זבולון בן אברהם שדמי, פ"ד לה(2) 757, עמודים 761-760; ע"פ 5105/02 עאמר אבו קישק נ' מדינת ישראל, תק-על 2002(3), 2679; בש"פ 825/98 מדינת ישראל נ' מחמוד דחלה, פ"ד נב(1) 625, עמודים 629-630; יעקב קדמי על סדר הדין בפלילים, חלק שני (תשס"ג-2003) עמודים 1049, 1053).

כעולה מן המקובץ, בשלב זה של הדיון בטענה כי אין להשיב לאשמה, די בקיומן של ראיות דלות ובסיסיות להוכחת יסודות העבירה המיוחסת לנאשמים כדי לחייבם להשיב לאשמה, היינו, כדי להעביר נטל הבאת הראיות לכתפי הנאשמים, ואין בית המשפט נדרש בשלב זה, ככלל, לבחינת משקלן של הראיות ומהימנותן. " [ההדגשות שלי - י.ל.]

4. עולה מן האמור, כי בשלב זה של ההליך אין המאשימה מחויבת בהצגת ראיות אשר יוכיחו את אשמתם של הנאשמים מעבר לכל ספק סביר, אלא די בכך שתציג די ראיות להוכחת יסודות חיוניים של העבירה, על מנת שהנאשם יידרש להשיב לאשמה. במקרה דנן, כפי שיובהר להלן, מידת הראיות הנדרשת להוכחת יסודות העבירה, גם בעת סיום ההליך, היא מידת ראיות מופחתת, נוכח הוראת סעיף 132 לחוק מע"מ והפסיקה המתייחסת למידת הראייה הנדרשת להוכחה עבירה של ניכוי מס תשומות, באמצעות חשבונית מס שלא כדין.

על נטל הראייה בדרישה לניכוי מס תשומות

5. סעיף 38(א) לחוק מע"מ קובע:

"עוסק זכאי לנכות מהמס שהוא חייב בו את מס התשומות הכלול בחשבונית מס שהוצאה לו כדין או ברשימון יבוא או במסמך אחר שאישר לעניין זה המנהל, ובלבד שרשימון היבוא או המסמך האחר נושא את שמו של העוסק כבעל הטובין ושהניכוי ייעשה בתוך 6 חודשים מיום הוצאת החשבונית, הרשימון או המסמך".

סעיף 132 לחוק מע"מ קובע:

"הטוען ששילם מס או שהגיש דו"ח, או שהמס נוכה על פי חשבונית מס - עליו הראיה".

6. על יישומן של הוראות אלה בהליך פלילי עמד בית המשפט המחוזי בע"פ (ב"ש) 15357-01-20 **בן-לולו נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים משפטיים 22.12.2020):

"ברע"פ 5140/19 חב' אמוקו לשמנים ודלק בע"מ נ' מ"י [פורסם בנבו] (22.10.2019) נקבע כי בעבירה על ניכוי מס תשומות בהעדר מסמך הכללים זהים לכללים הנוהגים בעבירות הכוללות 'יסוד שלילי', והיה על המבקש להקים ספק סביר. וכך נפסק בסעיף 7 להחלטה:

'בענייננו כאמור, הורשעו המבקשים בעבירה לפיה הם ניכו מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק המע"מ. מסמכים וחשבוניות אלה מצויים בחזקתם ובידיעתם המיוחדת של המבקש והחברה. במקרים כגון דא, ובאופן ספציפי בהקשר של ביצוע עבירות לפי סעיף 117(ב) לחוק המע"מ, נקבע כי 'הכללים הנוהגים בעניין של עבירות אשר העובדות לגביהן מצויות בידיעתו של הנאשם זהים לכללים הנוהגים לגבי עבירות המכילות 'יסוד שלילי' (רע"פ 7863/04 עוואוודה לבנין בע"מ נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 7 (27.9.2004)). לפיכך, במצב דברים בו לא הייתה מחלוקת בדבר התקיימות היסוד העובדתי של העבירה מושא כתב האישום כבענייננו, קרי שהצדדים הסכימו כי החשבוניות אכן בפועל היו כוזבות וכי המבקשים ניכו תשומות באמצעותן (ויוער כי מכל מקום הוצגו ראיות נוספות להיות החשבוניות כוזבות), היה על המבקש להראות כי אין אחיזה למסקנה המתבקשת מהאמור, כאשר לעניין זה די היה לו המבקש היה מקים ספק סביר כדי להביא לזיכוי, שכן המשיבה היא זו אשר נושאת בנטל השכנוע (יעקב קדמי על הראיות חלק שלישי 1492-1496 (מהדורה משולבת ומעודכנת, 2003); רע"פ 1840/12 עוזר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 5 (30.4.2013); ע"פ 3354/97 שיאון נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 4 (28.6.1998)). בנוסף, נקודת המוצא

של בית משפט השלום בהכרעת דינו הייתה כי בנסיבות העניין קמה חזקת מודעות, וכידוע 'די בכך שהנאשם יטיל ספק באשר למודעותו לאחד ממרכיבי העבירה, לצורך הפרכתה' (ע"פ 5083/08 בניזרן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 51 (24.6.2009)).

הנה כי כן, מכוח הכללים הקשורים להעברת הנטל המשני, גם בהליך פלילי מכוח חוק מע"מ, על אישום בניכוי ללא חשבוניות כדין, עובר הנטל המשני, להקמת ספק סביר. זאת כאשר נטל השכנוע נותר על המאשימה.

יצוין כי ברע"פ 5140/19 נטען כי עולה הסוגיה העקרונית בדבר תחולת סעיף 132 לחוק מע"מ בדין הפלילי, וכי יש לבחון מחדש את ההלכה ברע"פ 9008/01 מ"י נ' תורג'מן בע"מ (בפירוק), פד' נח(4) 439 (25.3.2004), וביחס לטענה זו נפסק כי 'כבר נפסק לא פעם כי הלכה זו ראויה וכי אין מקום לדון בה מחדש, ומכל מקום לא שוכנעתי כי נסיבות המקרה דנן מצדיקות בחינה מחודשת של ההלכה'.

ברע"פ 2627/18 יעקב ביטון נ' מ"י [פורסם בנבו] (5.7.2018) נפסק כי הועבר הנטל המשני:

'אין בידי לקבל את טענת המבקש לפיה הוטל על שכמו נטל הבאת הראיות, במסגרת אישומים 1-2. בצדק קבע בית המשפט המחוזי, כי הנטל המשני עבר אל המבקש משהציגה המשיבה ראיות לכך שהחשבוניות המנויות במסגרת האישומים 1-2, אשר נכללו בספרי החשבונות של הנאשמות 2-3, ובגין ניכח המבקש מס תשומות, הוצאו בכזב וללא כל עסקה העומדת מאחוריהן'.

ברע"פ 5783/12 נסים גלם נ' מ"י [פורסם בנבו] (11.9.2014), נפסק כי בניכוי מס תשומות, הנטל להראות כי מדובר בחשבונית העונה על התנאים הנדרשים, הינו על העוסק, ובית המשפט אף מתייחס לקושי המוטל על המאשימה, וכך נפסק בסעיף 96 לפסק הדין:

'סעיף 38 לחוק מע"מ מתיר לעוסק לנכות מס תשומות הכלול "בחשבונית מס שהוצאה לו כדין", כאשר הנטל להראות כי מדובר בחשבונית העונה על התנאים הנדרשים רובץ על שכמו של העוסק'.

ובסעיף 104 לפסק הדין:

'לטעמי, יש לדחות את טענתו של עו"ד וינרוט, לפיה יש להעביר את הנטל אל כתפי המאשימה לסתור את טענתו האמורה של המערער, שכן בהעדר פרטים מינימליים לזיהויו של הגורם שקיבל, כביכול, את החומר, אין מקום להתמודד עם טענה סתמית זו. אף אם הדבר היה אפשרי, יש צורך בהשקעת זמן ומשאבים רבים, וגם מסיבה זו אינני סבור כי יש להעביר את נטל הבאת הראיות אל שכמה של המאשימה. לאור האמור, יש לדחות את הערעור בנוגע לאישום החמישה עשר'.

סעיף 132 לחוק מע"מ עוסק בנטל הראיה.

למעשה סעיף זה קשור ישירות לסעיף 38(א) לחוק מע"מ הקובע כי הניכוי חייב להיות של מס תשומות הכלול בחשבונית שהוצאה לעוסק כדין.

סעיף 132 לחוק מע"מ מיישם למעשה את הכלל האמור בדבר העברת הנטל המשני מקום שעוסק טוען לניכוי על פי חשבונית מס.

סבורני כי אין מקום לקביעה שהועלתה על ידי הסנגורים, כי הוראת סעיף 132 חלה במשפט אזרחי בלבד, אולם, גם ללא הוראת סעיף 132, במקרה של ניכוי חשבונית מס הנטל המשני עובר אל העוסק בהתקיים הכללים האמורים לעיל, וכך גם נפסק ברע"פ 5140/19, ברע"פ 2627/18 וברע"פ 3354/97.

סעיף 132 לחוק מע"מ אך מבטא את העולה מסעיף 38(א) לחוק מע"מ, ומהכללים ביחס להעברת

הנטל המשני. זוהי הוראה הכתובה בחוק, ואינני סבור כי יש מקום לפרשנות, במשפט הפלילי, בניגוד למילותיו הברורות של החוק. ר' לעניין זה 3583/20 פלוני נ' מ"י [פורסם בנבו] (9.11.2020), ובפרט חוות דעתו של כב' השופט א. שטיין. מילותיו של החוק ברורות, אין להתעלם מהן, אך יש לפרשן בהתאם לעקרונות ולכללים של כל אחד מהתחומים המשפטיים בהם ניישמן.

הוראת סעיף 132 לחוק מע"מ הינה הוראה מחייבת החלה בסוגי הליכים שונים. ההוראה אכן חלה במשפט אזרחי, אולם אין כל שלילה בלשון החוק של תחולתה גם במשפט פלילי.

הפרשנות המילולית הראויה במשפט הפלילי, אין משמעותה האופרטיבית התעלמות ממילות החוק, כאשר יש בה כדי החמרה מסוימת במישור המהותי או במישור הדיוני - ראייתי.

יישום עקרונות המשפט הפלילי והכללים במסגרתו נעשה על גבי מילות החוק ולא בהתעלם מהן.

היישום של כללי הפרשנות הראויים במשפט הפלילי על הוראת סעיף 132 לחוק מע"מ, אינה מביאה להתעלמות ממנו או אי יישומו, אלא בפרשנות אשר זהה לפרשנות הניתנת במקרים אחרים של העברת הנטל המשני. דהיינו, פרשנות המחייבת נטל ראשוני על המאשימה לצורך הפעלת הסעיף, ולאחר הפעלתו, והעברת הנטל המשני במסגרתו, צמצום הנטל המשני כך שמידתו תהיה הקמת ספק סביר בלבד.

תוצאה זו עולה הן מיישום הפסיקה של בית המשפט העליון אשר התייחסה להעברת הנטל המשני בעבירות על פי חוק מע"מ, ביחס לניכוי על פי חשבונות מס, והן מהכללים הפרשניים דלעיל, וכן מהוראת סעיף 34 לחוק העונשין, לפיו 'ניתן דין לפירושים סבירים אחדים לפי תכליתו, יוכרע העניין לפי הפירוש המקל ביותר עם מי שעשוי לשאת באחריות פלילית לפי אותו דין'.

הפרשנות אשר מצמצמת את מידתו של הנטל המשני המועבר אל נאשם, להקמת ספק סביר בלבד, הינה הפרשנות המקלה יותר מאשר מידות אחרות של נטלים, ולפיכך, היא זו אשר יש ליישם."

7. יצוין, כי בסיום הדיון שבמהלכו הגישו הנאשמים את טענתם ולפיה אין עליהם להשיב לאשמה, ביקשתי מבאת כוח הנאשמים התייחסות להוראת סעיף 132 לחוק מע"מ, אשר כאמור לעיל מטילה את נטל הראייה על המבקש לנכות מס תשומות. בהשלמת הטיעונים מטעמם, בהקשר זה, טענו הנאשמים, שעל המאשימה מוטל הנטל להוכיח את אשמתם מעבר לכל ספק סביר, וכי ביחס לעבירה של ניכוי מס תשומות באמצעות חשבונות שהוצאו שלא כדין, חלים בעניין זה הכללים ביחס לעבירות שיסודותיהן מצויות בידיעתו המיוחדת של הנאשם. באשר לסעיף 132 לחוק מע"מ נטען, כי אמנם מדובר בהוראה שיש בה כדי להקל על המאשימה בנטל הראייה, אך היא איננה מאיינת לחלוטין את חובת המאשימה להציג ראיות.

8. לפיכך, ניתן לסכם ולומר, כי לאחר שהמאשימה מציגה ראיות בסיסיות התומכות במסקנה שניכוי מס התשומות נדרש על יסוד חשבונות מס שאינן כדין, עובר הנטל המשני אל הנאשמים, להציג ראיות, שיבססו את דרישתם לניכוי מס תשומות על יסוד חשבונות מס כדין. כפי שיוצג מיד, והדברים אף עולים מתוך בקשת הנאשמים עצמם, לכל הפחות ביחס לעוסקת המורשית מרינה בנקס אשר פעלה תחת השם המסחרי "ווקס", ישנן די ראיות המצדיקות קבלת הסבר מן הנאשמים ביחס לעובדה שהנאשמת ניכתה חשבונות מס של עוסקת ז.

9. עיון בטיעוני הצדדים מעלה, כי בכל הקשור לעוסקת המורשית מרינה בנקס. אשר הפעילה את העסק בשם "ווקס", אין מחלוקת בין הצדדים באשר לראיות המרכזיות שהוצגו על ידי המאשימה והן: העובדה שהגב' מרינה בנקס עזבה את ישראל ביום 03.04.2011 ואין רישום בדבר חזרתה לישראל לאחר מכן (ראו מוצג ת/4); העובדה שבספרי הנאשמת נותרה יתרה פתוחה של חוב הנאשמת לגב' בנקס בסך של כ-16.5 מיליון ₪



(ראו מוצג ת/19), ובצד זאת עדותו של מנהל החשבונות מר שטקלמן ולפיה היתרה הפתוחה משמעותה שלא הוצגו בפניו תשלומים לגב' בנקס (ראו עמ' 19 לפרוט' ש' 4 - 8); עדותו של הנאשם במחלקת החקירות ביום 14.03.2013, במסגרתה מסר כי איננו מכיר את הגב' בנקס (ראו מוצג ת/11).

10. מסכים אני עם המאשימה, כי נוכח העובדה שבהתאם לפסיקה די בעת הזו בראיות בסיסיות על מנת לחייב את הנאשם להשיב לאשמה, אזי ראיות אלה יש בהן עוצמה מספיקה הרבה מעבר לנדרש בשלב זה. בהקשר זה יש לומר כי בניגוד לנטען על ידי הנאשמים (ראו סעיף 25 לבקשה), "ווקס" איננה חברה, אלא מדובר בשם מסחרי של העוסקת המורשית מרינה בנקס ת.ז. 319490967, ולפיכך המאשימה כלל איננה צריכה להראות מי הם הבעלים או המנהלים, היות שהעוסק המורשה והחייב במס היא מרינה בנקס, ועל כן רק חשבוניות מס שהוצאו על ידי הגב' בנקס הן חשבוניות מס כדין. נוכח העובדה שבתקופה הרלוונטית לא הייתה הגב' בנקס בארץ ולכאורה לא יכלה לבצע עסקאות ולהוציא חשבוניות, מחייבת הסבר של הנאשמים לכך שנדרש ניכוי מס תשומות בגין חשבוניות של העסק "ווקס". לכך אוסיף כי העובדה שבספרי החשבונות של הנאשמת נותרה יתרה פתוחה בסך של 16.5 מיליון ש"ח לטובת הגב' בנקס, גם היא לכאורה מלמדת שלא נעשו עסקאות בין הצדדים, שאחרת לא ניתן להסביר מדוע לא שולם דבר לגב' בנקס ולעסק "ווקס" שנוהל על ידה. הנאשמים מבקשים להסביר זאת בטיעוניהם (ראו סעיף 31) כי נוכח היותה של הנאשמת בתקופה זו מוגבלת בבנק, אזי בהכרח העסקאות בוצעו במזומן. לטענה זו נדרשות ראיות, ואלה יכולות לבוא רק מפי הנאשם או מי מטעמו ועובדה זו לבדה מצדיקה כי הנאשמים ישיבו לאשמה.

לבסוף יש לומר, כי נדרש הסבר של הנאשם כיצד איננו מכיר את הגברת בנקס שאיתה לכאורה ביצע עסקאות בהיקף של כ- 16.5 מיליון ש"ח בתקופה של כ- 6 חודשים.

11. עולה מן האמור, שהנאשמים נדרשים להשיב לאשמה בכל הקשור לניכוי מס תשומות של העסק "ווקס".

12. די בכך שהנאשמים נדרשים להשיב לאשמה לניכוי מס התשומות של העסק בשם "ווקס", כדי לדחות את בקשתם ולחייב אותם במתן תשובה לאשמה. לפיכך, למעלה מן הצורך אומר, כי גם בכל הקשור לחשבוניות המס על שם חברת "ח.מ. מכשור פרוייקטים", ישנן די ראיות במידה הנדרשת כדי להצדיק מתן תשובה לאישום על ידי הנאשמים.

13. בכל הקשור לחברת "ח.מ. מכשור", טוען הנאשם בבקשתו (ראו סעיף 34), כי אכן בחקירתו מיום 27.02.2011 (ראו מוצג ת/9) מסר מידע שגוי ולא מציאותי, אך הוא מסביר זאת בבקשה, בכך "שעסקינן בימים הראשונים של החקירה הגלויה בתיק, וכפי שאף החוקרים הניחו ואף הטיחו בנאשם 2, בהכירם את הנפשות הפועלות, חש הנאשם 2, בן 26 אז, מאיום מדני ז"ל ונשלט על ידו...".

הנה כי כן, הנאשם בבקשתו מבקש לתת הסבר לדברים שנאמרו על ידו במחלקת החקירות, והסבר זה עליו לתת בעדות במסגרת פרשת ההגנה, ולא ניתן לקבל הסבר רק באמצעות באת כוחו במסגרת טענה "שאינן להשיב לאשמה".

14. לכך אוסיף, כי בדומה לעוסק המורשה "ווקס", גם בעניינה של חברת "ח.מ. מכשור", נמצאה יתרה כספית פתוחה בסך של כ-12.8 מיליון ש"ח לשנת 2011 (ראו ת/17). מנהל החשבונות מר שטקלמן העיד גם בעניין זה, כי נותרה יתרה פתוחה בשל העובדה שהנאשמים לא הציגו תשלומים (ראו עמ' 18 לפרוט' ש' 28 - 34), וגם בעניין זה מבקש הנאשם להסביר את היתרה הפתוחה בכך "שבהכרח ההתנהלות הייתה באמצעות תשלום מזומן" (ראו סעיף 40). גם בעניין זה את ההסבר צריכים לתת הנאשמים באמצעות עדויות מטעמם במסגרת תשובתם לאשמה.

15. לאור האמור, אין בעובדה שמנהלה של חברת "ח.מ. מכשור" מר חיים מוניץ ז"ל הלך לבית עולמו, כדי

לשלול את האפשרות שיעלה בידי המאשימה להוכיח כי החשבוניות של חברת "ח.מ מכשור" אינן חשבוניות כדין, וזאת בפרט נוכח הנטל המוטל על הנאשם להביא ראיות בהתאם לסעיף 132 לחוק מע"מ, לאחר שהמאשימה הניחה תשתית בסיסית בעניין זה.

16. יצוין, כי הנאשמים בבקשתם מפרטים בהרחבה ראיות אשר לגישתם מלמדות, כי מי שניהל בפועל את הנאשמת היה מר דני ביטון ז"ל, וכי לנאשם עצמו לא היה חלק בניהול החברה.

17. אף שאינני רואה עין בעין עם הנאשמים בעניין זה, היות שהוצגו בפני בית המשפט ראיות לכך שלנאשם היה חלק בניהול החברה, ולגישתי לעת הזו די שאפנה בעניין זה לעדותו של מר אילן דנינו, הרי שיש לומר כי טענות אלה אינן רלוונטיות בעת הזו, שכן הנאשם הודה במענה שלו לכתב האישום כי בתקופה הרלוונטית היה הבעלים והמנהל הרשום של הנאשמת. לפיכך, גם בעניינה של טענה זו, די בהודאת הנאשם בעובדות אלה, כדי להצדיק מתן תשובה לאישומים.

18. לאור כל האמור לעיל, אני דוחה את טענת הנאשמים שאין עליהם להשיב לאשמה. על הנאשמים להשיב לאישומים כנגדם, ולהביא את גירסתם בעדויות מטעמם. ויודגש, אין משמעות הדבר, כי המאשימה הוכיחה את אשמתם של הנאשמים מעבר לכל ספק סביר, אלא שעל הנאשמים להסביר מדוע חשבוניות המס של "ווקס" ו-"ח.מ מכשור פרוייקטים", אשר נחזות להיות כוזבות, הן חשבוניות מס כדין.

19. פרשת ההגנה תשמע כמתוכנן ביום 13.06.2023.

20. הנאשם מוזהר בחובת התייצבות לדיון שנקבע.

21. המזכירות תודיע לצדדים.

ניתנה היום, כ"ב סיוון תשפ"ג, 11 יוני 2023, בהעדר הצדדים.

**יהודה ליבליין, שופט**